

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **torkih, četrtnih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbo
brez priložene naročnine se uprava ne
ozira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajnicah tobaka v Trstu po 3 nč.,
izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petitu: za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javno zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema **upravnništvo** ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odprte reklama-
cije se prosto poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Politika o volilni reformi.

„Slovanski svet“ bavi se v zadnji svoji šte-
vilki s tem predmetom. Izvajanja tega lista so
tem zanimiveja za nas, ker motri tudi vprašanje
o volilni preosnovi v zmislu svojega poznane-
ga programa: specialno se stališča interesov ukup-
nega slovanstva avstrijskega. Izrečno pritrjujoči
nazorom „Slov. sveta“ o tem sila važnem vpra-
šanju, pokazali smo zajedno, da ne odobrujemo
slepo vsega, kar ukrepajo Mladočehi. Na to naše
zatrtilo naj se čitatelji spomnijo blagohotno, ko
bodo čitali naš odgovor na uvodni članek „Slov.
Naroda“ od minolega petka, priobčen pod naslovom
„Slovenci in Mladočehi“. Članek v „Slovenskem
svetu“ slove:

„Okolo 20. aprila pride vladna predloga o
volilni reformi na dnevni red zbornice poslancev.
Glasovanje o tej preosnovi, naj si bode kakoršno
koli, ostane pač najvažnejši čin pred sklepanjem
o pogodbi avstro-ogerski. Vse kaže, kakor da bi bili
vladi že zagotovljeni, v tem slučaju potrebni dve
tretjini glasov, in Mladočehi se trudijo dokazovati,
da je opravičen njih sklep, vsled katerega hočejo
glasovati za vladno predlogo vsaj ob tretjem, torej
najvažnejšem in konečnem čitanju predloge. Oni
se opirajo sosebno na to, da po tej preosnovi
pride velika masa preprostih množic do volilnega
prava, in da reforma bode vzrok in povod na-
daljnjim preosnutkom in popravam volilnega prava.
Menijo tudi, da sosebno na Češkem in Moravskem
in za 1 glas tudi Sileškem pridobi razmerno slo-
vanski živelj. Zajedno se izgovarjajo, češ, da vlada
bi dobila dve tretjini glasov tudi brez Mladočehov.
Vsled vsega tega očitajo Staročehi mladočehski
stranki, da je stopila globoko v meje oportunitizma.
Le malo je toliko doslednih členov sredi mlado-
čehskega kluba, ki so odločno proti tej volilni re-
formi, in ki hočejo dosledno glasovati proti njej,
primerno opozarjaje na to, da do nove in boljše
volilne preosnove utegne preteči ne le 10, temveč
tudi 20 let.

PODLISTEK.

10

Slučaj.

Novela; hrvatski spisal Jenio Sisolski.

Prevod M. C.—č.

(Dalje).

V cerkvi vladala je velika tišina. V tem
hramu zakramentov bilo je polu-temno. Na prvi
mah nisi zapazil nikogar v cerkvi. Ogleduje one
stare zidove in stolpe občutil sem vlažen
in prijeten zrak po licu. Ta vesoljni mir, svetost
kraja in ono čudna senca po kotih cerkve, vse to
mi je ublaževalo dušo. Hodeči po cerkvi čul sem
svoje korake. kako so odmevali pod oboki. Naposled
sem zapazil v temnem kotu kapele devico v črni
obleki, kjer je klečala pred oltarjem mirno in
zbrano. Lica jej nisem videl, ali srce mi je pra-
vilo, da je Marija. . .

Motril sem jo svetim strahom. Po daljšem
času se je Marija dvignila ter napotila proti vra-
tam. Opazila me je, idša mimo mene, ter zdelo se
mi je, da je hipen in žilosten posmeh zatrepal
na ustnicah. Stal sem v sredini veličanstve-
nega hrama, v senci, ter gledal za njo, kako je
lahkotno hodila preko lepega trga pred cerkvijo,
vsa oblita zlatom jutranjega solnca.

Na večer sprehajala se je Marija se svojo

Ostale slovanske frakcije, kolikor so odločne,
ostanejo onemogle, tiste pa, ki jo tirajo po poti
oportunitizma, itak glasujejo za druge vlade načrte
in ostanejo dosledne tudi gledé na sedanjo volilno
relormo. Slovanske skupine so razdejane, in takó
morejo, ob pridruženem oportunitizmu Mladočehov,
stare grešnice, t. j. znane glavne parlamentarne
stranke, izvršiti vse, kar je vladi po godu, in
obratno.

Prav za prav se je „železna roka“ Badi-
jeve vlade uklonila starim glavnim strankam, in
le radi njih ni zasnovala boljšega načrta, ako bi
mogli predpolagati, da bi drugače imela dobro
voljo za ugodnišo preosnovo. Če tudi so te stranke
pri raznih točkah skupne predloge izrazile se ne-
povoljno, zaresnega nasprotstva vendar niso raz-
krivale, in to je najbolji dokaz, da se dosedanjim
skupinam, razdeljenim po specijalnih interesih, z
novo preosnovo ne zgodi nikaka krivica, in da
stare krivice, ki so v privilegijih
teh skupin, ostanejo i nadalje neiz-
premenjene. Badieni je sicer v posebnem slu-
čaju ob razgovoru v volilnem odseku posredno
zažugal, da razpusti sedanji državni zbor, ko bi
se protivili njegovi volilni reformi; v resnici pa
ni bilo v tem nikake opasnosti; kajti ako bi bila
vlada krepka nasproti starim velikim skupinam,
izdelala bi bila a priori boljši načrt; ta pa je le
tak, da ga iste skupine morejo sprejeti bez škode
svojih interesov, naj bi glasovala zanj stara, ali pa
novo izvoljena zbornica poslancev.

Nekako preosnovo pa je bila vlada dolžna
predložiti, ker je socialno-demokratska stranka
še za časa Taaffeja znala ropotati takó, da se je
bila z najviše strani odobrila misel za podanje
nekake preosnove, kateri je bil podelil obliko naj-
prej Taaffe, pa ni bil močen dovolj, da bi se upri
skupinam, ki predstavljajo v stari in moderni
obliki avstrijski kapitalizem. Močne so po takem
dejansko ali pa samo umetno ostale le kapitalisti-
ške stranke, in Badieni, ki ima zadačo, vsekakor
završiti pogodbo z Ogersko, je bil toliko moder,

materjo po obali, jaz pa prijateljem Aristidom.
Vsakokrat, ko smo se srečali, zadelo me je nje
črno oko v dušo. Prijatelj me je uverjal, da
da me Marija ljubi, da sem jaz, brez dvoma,
njena prva ljubezen. Kasno v noč, navadno
okolo najjeste ure, videval sem jo na oknu, a
a ne obsejano po mesečini, kajti do takrat je
mesec že zašel. Ne bilo bi mi teško, da jej kaj
rečem, da jo česa vprašam, ali bil sem zamaknjen,
gledajoči v njeno dobro in premilo lice. Često mi
je beseda zastala v grlu. Samo vzdih izvil se je
iz mojih prsi.

Nekega dne, dospelši v svojo sobo, sem
takoj opazil šopek cvetja na mizi. Odkod to cvetje?
Gledal sem šopek in nisem mogel razumeti, kako
je došel v mojo sobo. Pozvonil sem. Vstopila je
mlada sobarica.

— Izvolite gospod? — vprašala me je,
smejé se zlobno.

— Povejte mi odkrito, kdo je donesel sem
to cvetje?

— Ali se jezite, da sta je našli na svoji
mizi?

— Ne, ne jezim se. Kdo da ne bi ljubil
cvetja? No, povejte, kdo je je donesel sem? . . .

O, povsem jednostavno! Gospodičina, vaša
sosedica, je došla domov, ko sem pospravljala po

da je dal zasnovati le tako predlogo, s katero se
je nadejal, da prodre, in kakor se kaže, pridobi
tako celó večino, kakoršne vsaj ob svojem nastopu
ni mogel poštovati za gotovo.

Po vsem tem ostajajo tudi ob tej volilni re-
formi predprave glavnih strank močnejše, nego
ta ali ona in tudi sedanja vlada. One so krive,
da tostranski narodi ne dobé boljše reforme, vse
besedičenje teh strank o blagohotnosti nasproti
nižim slojem ali celo pravičnosti nasproti celotam
in odlomkom narodov, je torej zgolj pesek
v oči.

Za slovanske narode bi pa pri tej volilni re-
formi moralo ostati najvažnejše in prvo vprašanje:
Ali popravlja ta ali v obče kaka predložena re-
forma krivice v nacionalnem pogledu? To bi moralo
pred vsem odločevati in voditi tudi
postopanje pravih slovanskih poslancev. Kajti do-
sedanje volilno pravo je bistveno neizpremenjena
zapuščina Schmerlingove geometrije, in ta je poleg
privilegij interesnih skupin zajedno in najbolj po-
števal nemške nacionalne interese, katere je do
Taaffejeve vlade dejanski in navidezno v prvi
vrsti ščitila tolikokrat prelevljena, sedaj imenovana
Združena nemška levica. Ako se je torej v funda-
mentu sedanjega volilnega prava vkoreninila kri-
vica ostalim narodnostim na korist nemški, dosledno
bi bilo, da bi vsaj slovanske stranke
težale za popravilo na prvem mestu
nacionalne krivice, in da bi se pod ni-
kakim uslovjem ne udale samo za popravke, ki
utegnejo biti sicer dobri, pa prezirajo nacionalne
interese oškodovanih narodov. Če torej tudi pri-
znajajo slovanske stranke, da je za niže sloje
kot take nekaj dobrega na novi volilni pre-
osnovi, morale bi se vendar vprašati: Ali so po-
samični sloji več vredni kot nacionalne celote,
oziroma kompaktni odlomki jedne in iste narod-
nosti v tostranski polovini? Ali je dostojno, da
zmaguje stremljenje napačno dirigovane
socialne demokracije nad narodi v obče in slo-
vanskimi narodnostimi posebe? To kaže na tužno

vaši sobi. Vrata so bila odprta. Gospodičina me
je vprašala po nečem, in pri tem jej je padel šopek
iz rok na tla. Jaz sem priskočila, pobrala cvetje
ter jo položila na vašo mizo.

— Na mojo mizo! Ali se gospodičina ni je-
zila radi tega?

— Ne, ni se jezila, onda menda ne ljubi
cvetja.

— Tako? . . .

— Da, tako. Gospodičina me je pokarala
pogledom, ali zelo prijazno. Pordečela je ter odšla
v svojo sobo nekoliko razburjena . . . da, razbur-
jena, zašepnila je sobarica smeje se zlobno.

— Dobro, dobro! — sem rekel, otvorivši
neko knjigo.

Poklonivši se globoko je dekle izšlo ter pri-
prlo vrata za seboj; toda hitro jih je odprla zopet,
da mi poreče, utaknivši glavo v mojo sobo:
— Ne, ne, ni se jezila.

To je izustila tiho in izginila je.

Cvetje, nedolžno, sveže cvetje, kakor je ona
sama. . . Pordečela, da, pordečela je. . . Sreča,
blagor meni! Ta šopek je zvezala ona, vsake
cvetke dotaknila se je svojimi snežnimi in rož-
nimi prsti. Ako me res ljubi, tedaj je pošepnila
vsaki cvetki nekaj sladkega in tajinstvenega. Da,
da, ona se ni jezila. Da, njeno je bilo to cvetje. . .

dejstvo, da so slovanski narodi in celo narodi v skupnosti slabše organizovani, nego židovskim načelnikom pokoreča se socijalna demokracija.

Tu gre za princip, in ta princip bi morale ščititi slovanske stranke, ki imajo zadačo brniti uslovja za obstanek slovanskih narodnostij kot takih, in ne le posamičnih vrst naseljenja. Ako se je Schmerlingu kazalo potrebno, zagotavljati umetne nemške večine, bilo bi pač le pravično, da bi slovanske stranke odobravale le tako volilno reformo, ki bi iztrebila vsakatero umetnosti, naj so na korist Nemcem, Poljakom ali pa Italijanom.

S tega nacionalnega stališča nikakor ne more slovanski politik odobravati postopanja Mladočehov nasproti sedanji predlogi o volilni reformi. Socijalna in vsaka demokracija, h kateri poslednji se prištevajo tudi Mladočehi, mora skrbeti na vse strani za prava preprostega naseljenja, in Mladočehi so imeli čas in vzroke, da se načelno postavijo proti vsaki volilni reformi, ki ne odstranja starih nacionalnih krivic. Ista kvaliteta krivic, ki se je vtepla v osnovo dosedanjega volilnega prava, mora se odstraniti z jednako kakovostjo pravic. Klin s klinom, ker vsako drugo stališče je krivo, stvarno nelogično!

Kar trdijo Mladočehi, da utegne slovanski živelj pridobiti v deželah češke korone, je problematično, in Mladočehom je dolžnost gledati na skupnost slovanskih narodov, ako se zares še drže slovanskega stališča. Tudi je treba odgovarjati, da glasovi se vsled nove reforme pomnože ne le med Čehoslovani, temveč tudi pri neslovanskih narodnostih, in vprašanje je, ali bode skupno razmerje za Slované ugodnije, nego doslej.

Tolažba pa, da sedanja reforma bode začetek drugim popravam, je jako slaba, ker je znano, kako težavno je pri nas prodirati dalje v tem ali onem pogledu. Nacionalni boji se s to preosnovo izvestno ne odstranijo, pač pa poostre, kakor smo že dokazali v drugih zvezah, Mladočehi in slovanske stranke bi pa bili dolžni poštovati tudi radikalno stremljenje agresivnih narodnostij in pa obče evropsko položenje, nasproti kateremu je naravnost le hkomiselno, računati na mnogoletni, mirni nacionalni razvoj slovanskih narodov. Sedaj pa so se posebna uslovja kar ponujala za ugodno pogajanje z vlado, in slovanske stranke bi bile mogle vsaj v skupnosti izposlovati tudi ugodnišo volilno reformo, ki bi vsaj znatno odpravila stare krivice. Le dvoje je možno: ali je dosedanje volilno pravo Slovanom krivično ali pravično. Vse slovanske stranke z mladočeško vred so se stalno pritoževale, da dosedanje volilno pravo je krivično in pogubno slovanskim narodom; kakó pridejo te stranke do tega, da hočejo glasovati za volilno preosnovo, ki ne odpravlja niti najmanjše starih krivic?

Denimo pa, da bi vlada s svojim načrtom prodrla tudi bez glasov mladočeških, ali bi ostala

Kdo me ljubi, ako ne ona? ... Ne ne, ni mogoče, one me ne ljubi, ne! To bi bilo odveč blaženstva!

V Marijini sobi zazvenele so žice glasovirja, tiho in milo: „Cvetje milo, cvetje drago“ iz Fausta. Poljubivši cvetje, pritisnivši je z levico na prsi, naslonil sem glavo na mizo — oči so mi zarosele.

VI.

Po treh tednih muke in blaženstva, pogledov in vročih vzdihov, napočil je odločilni in važni trenotek. Bilo je popoldne. Listonoša donesl mi je pismo, a med tem ko sem ga nekaj povpraševal med vrati svoje sobe, stopila je s stopnjic na hodnik moja ljubav, krasna mi sosedica. Naklonil sem se jej ves zmešan. Marija mi je odzdravila sramožljivo, idoča polahno mimo mene. Gledal sem za njo, mislé, da stopi v svojo sobo, ki je bila, kakor že vemo, tik moje. Pravkar sem se, kajti premislila se je naglo; preblížavši se mi za tri štiri korake ter pogledši me, izvilo se jej je vprašanje:

— Oprostite gospod, in pristopivši še bliže vprašala je listonošo: — Ali ni ničesar za-me na pošti?

— Ne, gospodičina! Ali pričakujete česa? (Dalje prihodnjič.)

vlada indiferentna, ko bi zastopniki skupnega češkega naroda protivili se bistvenim delom pogodbe z Ogorskó? Ali menijo Mladočehi, da seosebno sedaj, ob občem evropskem položenu, so na zgorej tako indiferentni, ko bi skupni zastopniki Čehoslovanov glasovali proti ponovitvi pogodbe z Ogorskó? Za pogodbo potrebujejo močne vlade; ako bi se pa dobila taka vlada le pod uslovji, da ugotdi močni tostranski slovanski stranki, ali mislijo Mladočehi, da bi taka vlada ne privolila njim in drugim slovanskim skupinam, kar je njih cilj in za obstanek njih narodnosti potrebno? Na taka vprašanja naj dajo Mladočehi odločen odgovor in videli bodo, da njih argumentacije o glasovanju za volilno reformo so plitve, neizdatne, neveljavne.

Potem pa še to: duvalizem se je vendar vstvaril na škodo slovanskih narodov; ta oblika tem narodom škoduje na vse odločilne strani, gledé na zunanjo in notranjo politiko. Na zunaj je možna le ob duvalizmu dosedanja protislovanska politika, na znotraj izrabljajo Poljaki in nemške stranke položenje jedino ob duvalizmu na škodo slovanskim narodom. Ali ni torej le pravično, ako bi slovanske stranke iskale ekvivalent za usluge, ki jih napravijo zunanji in notranji politiki ob ponovljenju pogodbe z Ogorskó?

In kje bi bila neprisiljena zahteva takega ekvivalenta primerniša, nego ob snovanju volilne reforme? Ali bi se morala poprej pravilno izvršiti nacionalna jednakopravnost, ali pa bi se morale za novo volilno reformo odstraniti stare nacionalne krivice. Povsod torej je razvidno, da le nacionalni ekvivalent more odškodovati slovanske narode za usluge, ki jih zunanja in notranja politika zahteva od skupin slovanskih zastopnikov. A to prezirajo Mladočehi in se s tem zagrešajo proti svojemu in ostalim slovanskim narodom. Ako se Mladočehi udajo za predloženo volilno reformo, pokažejo, da niso umeli izrabiti občega položnja, ki je vsaj to pot za politiško barantanje pravi „luogo di traffico“.

Obče položenje daje in ponuja direktivo slovanskim poslancem za primerno postopanje, in le v pogledu na obče in skupno položenje, v katerem se nahajajo tudi sedanje vlade, je možno korektno glasovati tudi gledé na volilno reformo. S tem dokazom nam ob tej priliki pač ne ostaje drugega, kakor: Dixi et salvavi animam meam! Slovanske stranke pa imajo itak besedo in se — delo. Naj bi bilo vsaj delo pravo!

DOPISI.

Iz okraja koperskega, dne 4. aprila. — Razmere istrske. — Pred leti so javni organi snovali, seveda po pritisku italijanske manjšine v Istri, kolikor mogoče velike županije. Italijani so menili, da na ta način o volitvah ložje prevladajo naše, tedaj še nevedno ljudstvo. Posrečilo se jim je in tako je imela n. pr. velikanska večina bužetske in pazinske županije — svoje županstvo, ki je bilo italijansko po mišljenju in delovanju. A kakor pravi naš narod: „Vsaka sila do vremena“, tako je šlo i z vladanjem italijanske manjšine. Naš narod začel se je zavedati in spoznavati, da mu niso prisojene le dolžnosti, ampak tudi — pravice! Šel je v boj za sveto stvar in zmagoval. Da ne zmagaše še na vsej črti — krivo je pomankanje šol, krivi so oni starokopitneži, kojim je Italijan izvoljen ljud, a Slovan — suženj, ki mora biti zadovoljen z vsako mrvico, ki pada od njihovih bogato obloženih miz. — Gotovo je, da s šolo se širi omika, pa tudi zavednost naroda! To je potrdila tudi italijanska večina v deželnem zboru istrskem, ko je sklenila — na podlagi njenega liberalizma, da se v Istri ne sme osnovati nijedna nova šola. (In taka stranka, ki hoče po vsej sili, da ljudstvo ostani v temoti, taka stranka velja na Dunaju predstaviteljico jedinega kulturnega življa v Primorski! Bog sam naj pojmi tako logiko, zdravi človeški razum je ne more pojmiti. Op. ured.)

Za italijansko dečo gotovo ni treba novih šol, ker jih imajo dovolj ali celo preveč — a ubogi Slovan? Nad 20 tisoč slovanske dece je brez nikakega poduka! Koliko pa je pomožnih šol, v kojih poučuje narodno naše duhovstvo po par ur na dan, ako jim čas dopušča? Ubogi Slovan

Da le plačš, pa je dobro, kdo se meni zato, da zaostaje v temoti — le poitalijanci se počasi! To je slavna novodobna politika. (Motite se, to je že precej stara, tradicionalna politika slavne naše birokracije. Prav pa ste imeli, ako ste hoteli naglasiti, da je taka politika nedostojna sedanje dobe. Op. ured.)

Ako bi naš narod prosil za italijanske šole, bilo bi mu tudi kmalu ustrezno, a ker se zaveda in daje materinščini prednost, ne vdobi tega že leta in leta, za kar plačuje doklade na davke. Da, da, poitalijančenega in neumnega hočejo imeti naši liberalni Italijani svojega sodeželana. (Da, da, nasilno raznarodovanje, ta najgnusniša duševna — tatvina, to je — liberalno! Op. ured.)

Povsod je pa najti v narodu našem takih mož, ki se hlinijo našim narodnim nasprotnikom in to radi svoje neumnosti ali pa dobičkaželjnosti!

Omenil sem že, zakaj si je italijanska manjšina ustanovljala velike županije. Vzlic temu pa so se že marsikje zrušile njihove trdnjave, zato pa hočejo ukreniti drugo pot. One velike županije, kjer so zgubili svojo moč, si žele razdeliti, da bi tem ložje naskokovali male. Se vé, da velja to le v istih županiyah, kjer so zgubili svojo veljavo, a nikakor ne v onih, kjer še gospodarijo. To se je pokazalo v zadnjem zasedanju deželnega zbora istrskega. Kaj radi so ustregli razdelitvi dolinske občine, a ne tako puljske. Glavni pogoj za razdelitev je ta, da ima nova občina dovoljnih dohodkov za upravo. Istina gotova in edina je, da je Galežan, ki bi se rad odcepil od Pulja, najbogatejši kraj v Istri, sedaj dobra molzna krava za Pulj, vendar ni privolila italijanska večina dež. zbora v razdelitev. Odcepljenju kraških vasi dolinske občine pa je prav rada ustregla ona in ista večina dež. zbora, če tudi imajo dotične vasi tako malo dohodkov, da ne bodo mogle nikakor vzdrževati svoje županije, ako ne nalože najmanj 70% na davke.

Ubogi naš narod, zatiran ne le od naših nasprotnikov, ampak tudi od svojih očetov starešin! Skupna velika županija vzdrževala se je do sedaj z malo doklado na užitnino.

Vasi v Bregu bodo mogle i nadalje izhajati s tako doklado, a nikakor ne kraška županija, koji pripada od gori imenovane doklade, komaj 1/2 t. j. nekoliko čez 200 fr. — Najžalostneje pa je to, da bodo morale bržanske srenje plačevati tudi za kraško županijo, ker imajo tamkaj obilo posestev. Da, za kojega gostilničarja ali prodajalničarja bo že nekoliko bolje z županijo v Klancu, ali ubogo ljudstvo na Krasu in v Bregu imelo bo huje breme nego do sedaj.

Sedaj pa so se oglasili možaki — verni sluge italijanstva v Istri — v Borštu, Boljuncu in Ricmanjih. Tudi v teh vaseh je nekotih, ki si žele ali časti ali privatnega dobička, zato podpirajo načrt naših najhujših nasprotnikov ter zahtevajo tudi posebno županijo. — Slavna vlada je temu tudi kriva, ker dopušča, da stari nezakoniti občinski zbor v Dolini uganja tolike komedije. Vi g. Janez iz Zatrečca, ostanite rajše pri „briskoli“ in „krog-ljah“ ter pustite soditi treznim možem če tudi so „farji“ — „šomostri“ & družba, kako rešiti županijo iz zagate, v kojoj je zavožena! Če imate denarja, skrbite zanj, ker ima polzek rep! Mi vam hočemo dobro, zato vam svetujemo dobro. Pomislite, da smo Slovani in kdor zatajuje mater, ki gaje dojila, ni vreden, da ga zemlja nosi.

Dolinska županija je čisto slovenska — a na svoji zemlji smo le mi gospodarji, a ne tujec iz Kopra ali Poreča! Premalo se ureduje v dolinski županiji v materinščini; a po vašem, g. Janez, bi morala ta županija uradovati le italijanski in nemški!! Potem bi bili zadovoljni Sior Bosich in družba! — „Tudi šole ni treba v Borštu, vsaj dotlej ne, dokler ne dobiste vi mladega naraščaja, čemur se pa menda ni več nadejati“. Vse naj ostane neumno in tako bo imel novopečeni župan v Borštu lahko delo in italijanska gospoda bo zadovoljna z njim. —

Če se pripelješ na postajico v Borštu, koj Ti zasvetijo nasproti italijanske table „Trattoria Barde“, „Trattoria al Castell di Mocco“ itd. a po voglih vidiš kazipote z napisom „Mocco“ po vsej vasi. Čemu se je trudil naš slavni zgodovino pisec, č. g. dekan Sila dokazati, da Mocco ni pravo ime lonemu kraju, ampak M u h a!! Naših ljudj se ne

primejo take stvari, pač pa je se slastjo sprejema italijansko ljudstvo, ako „Il Piccolo“ dokazuje s svojo zvitoumnostjo, da pravopis zahteva pisati Trebiciano, Opicina, Piedimonte, Bagnoli etc. Nadalje najdeš italijanski napis na tobakarnah, „Villa Maria“ itd. Ali ni smešno potem zahtevati slovenskih napisov pri okrajnih uradih? Ali niso taki starejšinji pravi pristaši italijanske gospode? Ali zaslužijo zaupanja od ljudstva? — Odgovor ni težek, a jako važen. —

Nis Vodoran II.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 7. aprila 1896.

Shod socialistov v Pragi. Minolo nedeljo so imeli socialisti velik shod v Pragi. Poznani socialistički agitator, dr. Adler, je priporočal, da naj tudi ta shod pritrdi načrtu Badenjevemu za volilno preobnovo. Temu so se upirali Čehi. Z ozirom na današnji uvodni članek je gotovo zanimivo, da se za načrt poteguje ona socialna demokracija, ki brez dvoma stoji pod židovskim uplivom, kar že kaže ime vodje — dr. Adlerja. Pozor torej, kajti kar priporoča židovstvo, to bi težko prijalo res demokratičkim plemenom slovanskim.

Kraljevski komisar za Sicilijo. Večni nemiri v Siciliji in širše se revolucijonarno gibanje na tem otoku določilo je italijanskega kralja do izrednega koraka gledé uprave Sicilije. Glasom včeraj iz Rima došle vesti imenoval je kralj Umberto senatorja conte Codronchia ministrom brez portfelja ter kraljevskim civilnim komisarjem za Sicilijo in sicer za jedno leto. — Sedež novemu komisarju boče v Palermu, kjer prevzame tudi vodstvo prefektore. Ta kraljevski civilni komisar ima političko in upravno polnomoč, posebno kar se dostaja javne varnosti in pa uprave posamičnih občin na Siciliji, koje spadajo v delokrog ministrov za notranje stvari, finance, javna dela, nauka in poljedelstva.

Mnogo ali pravo za pravo vse je seveda zavisto od tega, kake instrukcije ponese seboj v Sicilijo novi minister, oziroma kraljevski komisar. V prvo treba pomisliti, od kod izvirajo izgredi v Siciliji? Res je, in temu nočemo oporekati, da je po vsej južni Italiji mnogo revolucijonarnega življa, nevarnega tudi za dinastije in vojsko. Ali ne smemo pozabiti, da ljudstvo po Siciliji je lačno, in da je ni plodnejše njive za rast revolucijonarnega gibanja nego je — lakota. Crispi si je obtežil svojo vest grozno odgovornostjo ravno s tem, da je trdovratno preziral pravi izvor nemirov v Siciliji in je hotel rešiti to perečo socialno vprašanje z zapori, bajoneti in preganjanjem. Lačni želodci trebajo drugačnega pomirjenja — zasluzka, kruha! Ako bi torej novi komisar hotel „pacifikovati“ po receptu Crispijevem, potem gotovo ne doseže takega cilja, kakoršnega mora želiti kralj Umberto v interesu svojo dinastije. Socialne razmere treba premeniti, zlasti razmere v posestvu, razmere med bogatimi veleposestniki in stradajočimi kmeti-tlačani. Kolonski zistem je vir vsemu zlu — slabo za državo, ki nima svobodnega samostalnega kmečkega stanu. In takega stanu nima Italija!! Velikanske latifundije morejo pač omamiti onega, ki prihaja v goste k dotičnim veleposestnikom, ter vzbujati v istih domnevanje o bogastvu dežele, ali kdor stopa med narod, kdor vidi, kako stradajo milijoni ob blagostanju nekaterih pojedincev, ta ve, da so latifundije velika socialna krivica in veliko zlo za narodno gospodarstvo. Italija nam je klasična priča za to trditve; kako bi bilo drugače mogoče, da bi bila ravno Italija tako nizko pala, ona Italija, ki je vrt Evrope po svoji zemljepisni legi. O da, Italija ima še sedaj mnogo bogastva, a to je združeno v rokah malega števila izvoljencev in to je slabo. Okolo te osi se bode moralo sukati vse premišljanje novega komisarja za Sicilijo, oziroma italijanske vlade. Tu se ne da ničesar opraviti se silo. Sila more polniti zapore, a ne more utolažiti lačnih želodcev! — Skoro sleherni dan je čuti sedaj izrek nekega odličnega moža: da Crispi boče poslednji ministerski predsednik hiše savejske! Ali tudi v tem slučaju bi utegnili priti kritični časi za sedanjo Italijo, ako bi z drugimi osebami hoteli nadaljevati Crispijev zistem, to je trdovratno prezirati vire zla ter vslikati onih širših mas, ki — stradajo. V interesu Italije bi bilo

želeli, da prodre spoznanje, da prenehajo sedanji krčeviti naporu italijanske nebrzdane domišljavosti, ki hoče vnanjim bleskom pokrivati notranjo guilav. Mi bi želeli Italiji takega preobrata. Mi smo sicer nasprotniki zveze naše države z Italijo, ker smo uverjeni, da je ta zveza nenaravna, ker vemo, da bi v kritičnih časih zahtevala prevelikih žrtev od naše strani, a koristi nimamo pričakovati nobene od iste; mi nastopamo odločno proti Italiji, kadar hoče ista posezati v naše notranje odnose in ko hoče jemati v svoje varstvo poznane ljudi, ki niso nje, ampak avstrijski podaniki; mi smo ogorčeni, kadar čujemo zahtevanje, da bi se morali, Italiji in nje tukajšnjim oboževalcem na ljubo, narodno žrtvovati najlojalnejši podaniki avstrijski — vse to obojamo mi in vsemu temu se upiramo, ali sovražniki Italije nismo. Zato ji želimo vse dobro in želimo najboljših odnosajev med Avstrijo in Italijo: vsaka država ostani v svojih mejah — ne le se svojim orožjem, ampak tudi se svojim uplivanjem.

Italija v Afriki. Za Velikonočne praznike došla je iz Masave vest o neki praski, ki so jo imeli Italijani dne 2. t. m. z derviši pod Kasalo. Italijani pod poveljstvom polkovnika Stevanija da so vrgli dervise in to okolnost razobnili so po stari svoji navadi takoj kakor — zmago. Iz vseh teh poročil rezvidimo, da je kakih 5000 dervišev hotelo napasti karavano, izidšo iz Kasale. Polkovnik Stevani se je zatorej z vso silo vrgel na dervise in posrečilo se mu je vreči jih in jih bajé celó pognati v beg. Bitka ali praska da je trajala 4 ure. Italijanov da je kakih 100 ranjenih in padlih, med ranjenimi da sta stotnik Brunelli in major Amadosio. Dervišev da je padlo mnogo več, toda Italijani niso imeli baje še časa, da jih preštejejo.

Menelik se je utaboril pri Makaleju.

Različne vesti.

Mestni svet tržaški bode imel jutri večer svojo VIII. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu je 9 točiek, tičočih se podrobnih stroškov za nekatere potrebščine, ki pripadajo občinski upravi in pa predlog šolskega odseka, da naj mestni svet požuri odgovor naučnega ministerstva gledé osnutja občinskega učiteljišča za moške v Trstu.

Zopet nov kandidat za škofovsko stolico tržaško. Kandidatje za škofovski sedež v Trstu rastejo, kakor gobe po dežju. Skoro vsaki dan navajajo koje novo ime — tržaški Židje in njih bratje v Izraelu na Dunaju. Za piruhe prinesla je dunajska židovska „Neue Freie Presse“ dopis iz Trsta, v kojem dopisnik na najlažniviši način trdi, kakó silno agitujejo Slovenci, da zasede škofov sedež v Trstu zopet Slovenec, ko se je umaknil raz ta sedež Slovenec, ki je bil svojim rojakom povsem na uslugo (!!). A tudi Italijani, pravi dopisnik, ne držé svojih rok križem v očigled te agitacije. Ker se je odrekel kandidaturi biskup Flapp, ki bi bil tržaškim Lahom biskup po božji volji, postavili so Italijani novega kandidata v osebi dr. Tomasina, profesorja veronauka na državnem gimnaziju v Trstu in častnega kanonika. O dr. Tomasinu pravi dotični dopisnik, da je jako učen mož, da je energičen in da uživa nemalo simpatije tudi med Slovenci, posebno med istrskimi Slovenci, kajti dr. Tomasin da se nikdar ni postavil na čelo nobene stranke. Dopis zaključuje z vslikom, da se Lah trdno nadejajo imenovanja dr. Tomasina škofom tržaškim. — Ta dopis v „N. Fr. Pr.“ nosi očitno na čelu znak tendencije. V kolikor smo obveščeni mi, ti dopisi niti ne izhajajo iz italijanskih krogov, ampak iz krogov, kojih se ne izogiblje — gospod doktor Tomasin. Kdor je hotel razumeti, ta je razumel. Dopis ni objektivni že zato, ker izhaja od interesovane strani. Sicer pa nočemo trditi, da ne bi g. Tomasin po svoji moči podpiral Italijanov, zato pa tudi vernjemo v namišljeno nepristranost tega kandidata za škofovski sedež v Trstu, kakor tudi ne verujemo v objektivnost onih, ki po odpovedi prevzvišenega biskupa Flappa „laucirajo“ to kandidaturo. S kratka, vsi naporu imajo le ta namen, da dobimo v Trstu škofa, ki bi bil v narodnem pogledu protiven 3/4 svoje dijeceze.

Dijaška kuhinja. Za dijaško kuhinjo so darovali zadnje tri mesece nastopni blagorodni gospodje oziroma gospé: Franc Kalister 50 gld., Kristjan Dejak 10 gld. Ivan Vatovac 10 gld., odvetnik Dr. Pretner 5 gld., Franc Žitko 3 gld., Anton Žitko 2 gld., Ivana Cotič 5 gld., dr. K. Glaser 2 gld. in poštni kontrolor F. Pogorelec 2 gld. Prisrčna jim hvala! Bog jim povrni stotero, nam pa nakloni novih dobrotnikov, kajti silno jih potrebujemo. Ne same da je blagajna prazna, ampak bil je zadnji mesec še tudi primanjkljaj, šola pa bode trajala še več nego tri mesece. Ne ostaja nam torej nič drugega, kakor vstaviti dijaško kuhinjo, ako ne dobimo kmalu izdatne podpore. Vsaki ponedeljek in četrtek nas stane hrana zdaj, ko je le še 21 dijakov, čez 5 gld.: treba nam je torej do konca leta čez 100 gld., in ne znamo, kdo nam jih da.

Velika škoda pa bi bila za okoličanske dijake, ako bi kuhinja prenehala. Dijaki bi zopet ne vedeli, kje iskati zavetja, kje se odpočiti, okrepčati in pripravljati se za popoldansko šolo. Žal bi nam bilo za fante, kajti mora se reči, da so sploh prav pridni. Tudi odličnjakov je vmes. Torej kdor ima srce za mladino, naj nas podpira!

Vabimo pa vse one, ki se zanimajo za naše podvzette, naj pridejo kaki ponedeljek ali četrtek v Čitalnico: tako se prepričajo na lastne oči, da ni zavržen denar, ki nam ga dajejo. Veselo Alelujo!

Za spomenik pok. Drag. Martelancu nabralo je pevsko društvo „Nabrežina“ v Nabrežini med tamošnjimi rodoljubi 15 gl. 32 nvč., od katerega zneska so darovali: „Bratno društvo“ 2 gold.; pevsko društvo „Nabrežina“ 5 gld.; Janez Caharija 151, župan Ignac Tance, Martin Pertot, Alois Šterle, Josip Caharija 161 in Nemec po 50 nvč.; Ignac Radovič, Silvester Caharija, Ivan in Feliks Gruden po 30 nvč.; nadučitelj Fran Tomšič, učitelj Avg. Tance, Andrej Stupica, Milč Janko, Caharija Anton, Anton Radovič, Valentin Radovič, Černjava Gašper, Peter Tance, Danijel Caharija, Josip Caharija, Leopold Caharija, Valentin Košuta, Fran Pertot, Fran Gruden, Aloiz Večerina, Ant. Tanca, Ivan Caharija in Ivan Peric po 20 nvč.; N. N. in Stok E. po 10 nvč.; Pondelik Martin 12 nvč. — Nadalje doposlalo je „Tržaško podporno in bratno društvo“ nabranih pri plesnih vajah od društvenikov 6 gld.; pri plesnem venčku 4 gold. 22 nvč. in društvenik Štefan Jevšek 50 nvč. Skupaj 10 gl. 72 nvč. — Zbrani prijatelji pokojnika nabrali so pri sv. Jerneju 2 gld. 60 nvč. — Gdčna Zmagoslava Brišček darovala je 50 nvč. Skupaj: 29 gld. 14 nvč. V prejšnjih številkah našega lista objavljenih 77 gl. 19 nvč. Skupaj torej 106 gl. 33 nvč.

Iz Klanca nam pišejo: Izpolnila se je večletna želja za petje in Božjo čast vnetih občanov. V cerkvi sv. Petra v Klancu imamo nove orglje, koje sta izdelala in postavila dobroznana domačina brata Zupan iz Kamnegorice na Kranjskem. (Ali ste čuli velečastiti gospod župnik škedenjski? Za bodočnost boste vedeli morda, da orglje se ne izdelujejo samo v — Italiji! Opazka dobrohotnega stavca).

Orglje se odlikujejo zlasti po milodonečnem, prikupljivem glasu, izborni izvršeni mehaniki, jednostavni pa ukusni vnanjosti, pravi prikladnosti ozirom na prostor in — ceno. Narejene so na pet spremenov, se zvezo oktav in pedala, ter staneje 680 gld. To svoto so zložili prostovoljnimi doneski vsi hvalevredni občinarji klanske kaplanije in bližnjih vasi Hrpelje in Kozina. Tudi nekateri p. n. izletniki, ki dohajajo k nam iz Trsta, so blagovolili določiti svoje prispevke.

Na Marijin praznik, 25. dan meseca sušca je nove orglje — po primernem govoru dom. gosp. kapelana A. Petelin-a — slovesno blagoslovil preč. g. dekan Iv. Varl iz Doline ob prisostvovanju č. gg. župnikov Jos. Zupan-a iz Brezovice, Jos. Skrlj-a iz Rodika, Jos. Benkovič-a iz Gročane, katerim bode izrečena prisrčna zahvala na blagohotni udeležbi. Ker je bilo prekrasno vreme, pravi pomladanski dan, prihiteli so od vseh strani množice ljudstva, da se udeleže prelepe svečanosti.

Pri slovesni sv. maši je izborni orgljal vrlj g. učitelj Fr. Jereb iz Doline — hvala mu — ter spremljal ubrano petje domačih pevcev, se sodelovanjem g. učitelja A. Maslů iz Črnotič, pod vodstvom našega gosp. učitelja Mijo Žagar-ja.

Dovoljeno nam bodi še, da na tem mestu izrečemo iskreno zahvalo onim, ki so delovali na to, da so se nabavile prekrasne orglje, p. n. da-

...dovoljnih doneskov, kakor tudi vsem nam na ta ali oni način pripomogli rečnanosti!

si večaki in sploh vsi, kateri slišijo nove, izrekajo se o njih pohvalno, tako, da nam prijetna dolžnost, da najtopleje priporočimo vsem n. n. cerkvenim in občinskim predstojnikom izdelovalca brata Zupan.

Slovensko gledališče v Ljubljani. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo na par dopisov v našem listu o slovenskem gledališču v Ljubljani, oziroma na precej ostro polemiko, ki se je bila vnela med nami in „Slov. Narodom“ o tem predmetu. O, dá, bilo je veliko zamere in še sedaj — vsaj poročajo nam tako iz Ljubljane — je „Edinost“ v izvestnih krogih bolj obsovažen list nego je bil nekdanj zloglasni „Laibacher Tagblatt“. Ta jeza nam je neumljiva tembolj, ker so nas, oziroma naše dopisnike, vodili le dobri nameni, le želja, da bi se ta naš kulturni zavod povzpela na višino umetniške dovršenosti, v kolikor je sploh to mogoče pri naših razmerah. Nam pa se ni videlo zadostno, da se zavod povzpne na primerno višino, ampak za nas je istotako važno vprašanje: kako ustvariti garancije, da, ako že ne bode napredka, vsaj ne bode korakov — nazaj! Tako smo razumeli mi namene naših dopisnikov in zato smo bili uverjeni, da le služimo dobri stvari, ako dajemo prostora izraženim željam in potrebam. Gospođa v Ljubljani nas niso hoteli umeti in našim dopisom so hitro podtaknili nasprotovanje do intendance slovenskega gledališča, a mi smo stali pred svetom ožigosani kakor čisto navadni — intriganti in zabavljači.

Mi da bi bili nasprotniki oseb intendance? Čemu neki, ko niti ne poznamo dotičnih spoštovanih oseb drugače nego po imenu, ko nismo ni malo zapleteni v lokalne razmere in razmerice ljubljanske, kakoršnih ne manjka nikjer na svetu? Kaj so nam osebe? Oddaljeni od lokalnih razmer ljubljanskih, mi niti ne vidimo posamičnih oseb, pač pa je stvar toli vzvišena, da jo mora videti in opazovati sleherni slovenski list, ako je — res „slovenski“, ne le po besedi, ampak po duhu.

S kratka: naši dopisniki so grajali nedostatke gledé na posamične igralce, glede na ukupnost in gledé na repertoar. Tedaj je bila huda zamera, brez — potrebe. Pripoznano bodi, da morda ni bila utemeljena vsaka grajačoča beseda v našem listu; ali da je bila opravičena mnogo-koja graja, potrdil nam je sedaj — „Sl. Narod“. Res, nekako neverjetno smo zmajevali z glavo, ko smo čitali v zadnji številki „Naroda“ članek pod zaglavjem „Koncem sezone“.

Z opero je čakar „Narodov“ sicer jako zadovoljen — in to po pravici —, a poleg tega pa je toliko objektivni, da si ne zatiska oči pred nedostatkami. Da, celó preoster v izrazih se nam vidi tu pa tam. Tu govori o pevcu, ki „nima šole“; drugega smatra dobro silo za gledališče, katero za tenorista ne more Bog ve kaj žrtvovati (dokaj relativna hvala); o tretji govori, da je „nešolana pevka“; četrtemu očita „nekoliko surovi glas“; v moškem zboru da manjka še jeden tenorist, v ženskem pa je sploh premalo pev. Z ozirom na poslednji zbor opozarjal poročevalec „Narodov“ na izrek Laubeja: „Prva dolžnost ženski pri gledališču je, da je — lepa!“ Ne vemo, ali je opravičena, toda drzna je gotovo taka kritika, ako pomislimo, kolik občutljive so ženske ravno in puncto — lepota. To bi bila splošna indignacija, ako bi bili napisali mi tako sodbo o ženskem zboru slovenskega gledališča v Ljubljani! — Zanimiva se nam vidi tudi nastopna izjava „Narodova“ o operi: „Za moderno glasbo nima naše občinstvo še pravega razumevanja in bode treba še več let, predno bode muzikalno toliko vzgojeno, da se bode zanimalo za slog v glasbi, za dramatični živelj v glasbi“ itd. V tem zmislu izreka indirektno grajo, da se je uprizorila trivialna opereta „Deset deklet a za nobeno moža“. S tem je pripoznal tudi „Narod“, da repertoar ni bil sestavljen vsikdar primerno, toliko z ozirom na stopinjo glasbene vzgoje občinstva, kolikor na kulturni in vzgojevalni namen gledališča. To so grajali tudi naši dopisniki, nikdar pa podjetja samega. Hvali v obče na adresu opere se pridružujemo tudi mi.

O drami sodi „Narod“, ne ugodneje in

naglašja, da so se uprizarjale tudi igre, „katere na naš oder več ne sodijo. V kvalitativnem oziru želimo torej, naj se za prihodnjo sezono poskrbi boljši repertoar“. Tako pravi sedaj „Narod“ in to isto in nič drugega zo zahtevali tudi naši dopisniki.

Nadalje priznava „Narod“, da predstave v obče niso bile tako dobre, kakor se sme zahtevati in v predzadnjem odstavku izraža celó željo, „naj bi se opustile neslane igre itd. itd.“! Torej zopet graja gledé na repertoar.

Da se nam pa ne poreče, da smo postopali nelojalno, ker smo trgali le posamične neprijetne stvari iz konteksta, naglasiti nam je izrecno, da „Narod“ vendar konstatuje lep napredek tudi v minoli sezoni. Temu ne prigovarjamo. Sosebno pa se pridružujemo res zaalušeni hvali režiserju Inemamu in pa ljubljanskemu občinstvu, ki je požrtvovalno podpiralo ta naš kulturni zavod.

Potrebno je bilo, da smo se nekoliko obširneje bavili s tem predmetom. V interesu naše stvari želimo le, da bi se za bodočo sezono kolikor le možno odpravile hibe, koje smo grajali svojedobno mi in sedaj tudi „Slov. Narod“. Absurdno je misliti, da smo hoteli le podirati, kar so sezidali drugi. V dokaz, kako mislimo mi v tem pogledu, govori pač dovolj glasno dejstvo, da smo agitacijo konservativcev o zadnjih volitvah grajali še posebno tam, kjer je bila naperjena proti gledališču. In na našo grajo ni bilo odgovora —. Opravičeni smo!

Ti pa, slovensko gledališče, rasti in razcvitaj se, da nam postaneš narodna vzgojevalnica v najširšem pomenu te besede!

Samomor na Velikonoch. Jednoletni prostovoljec Zelinka iz Česke, pristojen v Trst, 20 let star, službujoči pri c. in kr. pešpolku št. 97, stanoval je za časa svojega vojaškega službovanja pri svojem bratu na Škorklji hšt. 187, (kampanja Juke). Mladenič bil je poslednji čas zelo otožen in večkrat se je izjavil, da je sit življenja. Ker ga v nedeljo ni bilo v njegovi sobi, iskali so ga domačini po planem, sluteči nesrečo. V bližnjem vodnjaku zagledali so prostovoljčovo vojaško čepico, plavačo na površju vode. Urno so odredili vse potrebno, da so mogli koga spustiti v vodnjak in res so spravili z velikim naporom iz vode mrtvo truplo mladeničevo. Isti si je, predno se je vrgel v vodnjak, tesno zvezal nogi in na vrat si je pričvrstil kakih 10 kilogramov težak kamen. Na lice mesta došla sodnijsko-zdravniška komisija dala je truplo prevesti v mrtvašnico vojaške bolnišnice.

Koledar. Danes (7.): Herman J., spozn.: Eberhard, pušč. — Jutri (8.): Dioniz, škof; Makarija, mučenica. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 5. uri 34 min., zatoni ob 6. uri 31 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 8 stop., ob 2 pop. 12.5 stop. C.

Loterijske številke. izžrebane dne 4. t. m.:
Dunaj 78, 90, 30, 49, 67.
Gradec 5, 2, 63, 77, 67.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 6. Policija je razpustila shod socijalno-demokratskih delavcev lesne stroke na Ogorskem, ki je pričel včeraj zborovati. Vzrok razpustu je bilo dejstvo, da so razui govorniki kljub svarjenju agitovali za štrajk.

London 6. „Office Reuter“ javlja iz Kaira: Razni, več oddelki dervisev preté utrdbi Murat in utrdbi Helaib, ležeči ob Rdečem morju. — Druga vojska dervisev dospela je v Kokreb, 50 milj zapadno Suakina. Zaradi tega bilo je treba poslati jeden bataljon vojakov iz Suakina tja v pomoč. Očividno je, da se dervisi pripravljajo na to, da napadejo utrjena egipčanska taborišča.

London 7. Listi javljajo iz Johannesburga (kapkolonija), da je Angleška pripravljena razveljaviti pogodbo s transvaalsko republiko izza leta 1884. ter skleniti novo pogodbo, v koji hoče pripoznati nezavisnost republike Transvaal.

London 6. Reuterjev zavod poroča iz Kaira, da tam sodijo, da bode angleško-egipčanska vojska tekom prihodnjih 6 dni zbrana okolo Vady-Halfe. — Pri Ariabu, blizu Lukina, sprijeli so se Egipčanom prijazni Arabci s sprednjimi stražami dervisev. Arabci so razgnali dervise. Poslednjih je padlo več števil.

Vashington 6. Zbornica zastopnikov Zjedinjenih držav vsprejela je s 244 glasovi proti 27 poročilo mešane komisije, ki se je izrekla za vsprejem resolucije, ki jo je sklenil senat gledé tega, da je priznati upornike na Kubi kakor vojničjo se silo.

Trgovizma in vestil
Budimpešta. Pšenica — je-ou 7.03—7.05 Pšenica — spomlad 1896 6.74 — do 6.76. Oves za spomlad 6.26—6.28

Riža za spomlad 6.38—6.40 Koruza za juli-avgust 4.26—4.29 — maj-juni 1896 4.07—4.08.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.85—7.— od 79 kil. f. 6.95—7.05. od 80 kil. f. 7.— 7.10 od 81 kil. f. 7.05—7.15, od 82 kil. for. —.— —.— —.— Ječmen 5.30—7.05 prosa 6.35—6.65.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje boljše stalno. Prodaja 4.000 mt. st. po 2 1/2—5 nč. dražje. Ostalo nespremenjeno. — Vreme: lepo.

Praga. Neratirani sladkor for. 15.95, oktober-december 14.65. Rastočo.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 34—34.50 Concase 35. — Četvrti 37. — V glavah (and) 37. —

Lavre. Kava Santos good average za april 80.—, za avgust 77.50.

Hamburg. Santos good average za maj 86.— za september 81.75 za december 57.75. — tedaj je kotirana nova roba in sicer prvi dovozi za 7%, za december pa celo 13% ceneje od danes.

Dokaz da se računa na dobro letino!

Dunajska borza 7. aprila 1896.		
	dne 3. aprila	danes
Državni dolg v papirju	—	101.10
— v srebru	—	101.10
Avstrijska renta v zlatu	—	122.05
— v kronah	—	101.30
Kreditne akcije	—	367.75
London 10 let.	—	120.25
Napoleoni	—	9.53 1/2
20 mark	—	11.75
100 italj. lir	—	43.60

Št. 1173.

Gostilna v najem.

Podpisano c. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji kot lastnik za izvrševanje gostilnega in krčmarskega obrta oddaja v imenu visokega erarja, na cerkvenem trgu v Idriji stoječo, novič popravljeno gostilno „pri črnem orlu“ (tako zvano veliko gostilno), z zraven spadajočimi prostori, zemljišči in inventarjem ravno tako tudi letovišče „na Zemlji“ s 1. oktobrem 1896 v najem.

Zaradi najemnih pogojev se lahko pozve v pisarni c. kr. rudniškega ravnateljstva v Idriji mej uradnimi urami, in se tudi isti na željo dotičnikov pismeno dološljejo.

Oseba predstava si želi, za oskrbavanje obrti je znanje obeh deželnih jezikov potrebno.

Taisti, kateri se za ta najem zanimajo, naj svoje pismene, postavno kolekovane in zapečatene ponudbe z napisom „Ponudba za najem gostilne“ vstevši do 1. majnika 1896 pri podpisnem uradu vložé.

C. kr. rudniško ravnateljstvo
v Idriji dne 1. aprila 1896.

Naznanilo.

Hiša na prodaj ali v najem
pri vodi v **Borštu**, pripravna
za prodajalnico in za krčmo.

Več se izve pri srenjskem
oskrbnistvu v Borštu.

IZLOŽBA POHIŠTVA

Trst in Dunaj.

Angelo Delpin,

Via Torrente št. 32,

I. nstr., vstric gledališču Armonia.

Ima zaloga: pohištva, za delavce uradnike, zares dobro blago, neverjetno nizke cene. Postelje od gld. 1. do 14. omarije gld. 14.50, ponečne omarije, fine, 6 in 8; chiffonier, na jedna vrata, fini, gld. 18. Umivalniki gld. 12 svete podobne in slike krajev, jako fino delo, po gld. 3.—; ogledala, stoli, slama, lesorje, indijsko trasje.

Bogat izbor pohištva in tapetarij za gospodstva stanovanja: spalnice, sobe za obed, za vsprejemanje, kabineti, po najnižji ceni.

Za Istro in Dalmacijo se ne računa ambalaža.

Krasne uzorce zasebnim odjemalcem zastanin in franko. Bogato oskrbljeno knjige z uzorci, kakoršnih ni še bilo, za krojače nefrankovano.

Sukno za oprave.

Poručen in Dosing za preč. duhovščino, sukno po predpisu za oprave c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, ličarje, sukno za bijarde in za igralne mize, preveliča za vsake, toden za moške in za ženske, sukno za ženske, sukno, ki se more prati, ogrinjale za popotovanje od 4—14 gld. itd. Zares vredno, pošteno, trajno, žisto volčno sukno a ne cene krpe, ki so komaj vredne krojaškega dela, pripočea

Ivan Stikarovsky

Brno (Središče avstrijske industrije s suknom)

šladišče pol milijona goldinarjev.